EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.10.2022
COM(2022) 531 final

2022/0327 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o začasnem prenehanju uporabe celotnega Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Republika Vanuatu je v Prilogi II k Uredbi (EU) 2018/1806[1] navedena med tretjimi državami, katerih državljani so izvzeti iz obveznosti, da morajo pri prehodu zunanjih meja držav članic za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju, imeti vizume.

Izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja se uporablja od 28. maja 2015, ko je bil podpisan Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki se je začel začasno uporabljati v skladu s členom 8(1) Sporazuma. Sporazum je začel veljati 1. aprila 2017.

Vanuatu od 25. maja 2015 upravlja sheme državljanstva za vlagatelje, ki predstavljajo tveganja za javni red in varnost za države članice EU. Te sheme državljanom tretjih držav, ki potrebujejo vizum, zlasti omogočajo, da zlahka pridobijo državljanstvo države, katere državljani so oproščeni vizumske obveznosti, kar jim omogoča, da obidejo schengenski vizumski postopek in pridobijo sredstvo za vstop v EU brez vizuma.

Komisija je ocenila sheme državljanstva za vlagatelje, ki jih upravlja Vanuatu, in ugotovila, da take sheme pomenijo povečano tveganje za notranjo varnost držav članic. V oceni je bilo tudi ugotovljeno, da bi lahko Vanuatujeve sheme državljanstva za vlagatelje državljanom tretjih držav omogočile, da se izognejo postopku Unije za izdajo vizuma za kratkoročno bivanje ter oceni s tem povezanih varnostnih in migracijskih tveganj.

V skladu s členom 8(4) Sporazuma lahko pogodbenici v celoti ali delno začasno prenehata uporabljati Sporazum, zlasti zaradi varstva javnega reda ali zaščite nacionalne varnosti.

Glede na navedeno je Komisija 12. januarja 2022 sprejela predlog sklepa Sveta o delnem prenehanju uporabe Sporazuma. Svet je sklep sprejel 3. marca 2022. Začasno prenehanje uporabe je omejeno na navadne potne liste, izdane po 25. maju 2015, ko se je začelo število uspešnih prosilcev v okviru Vanuatujevih shem državljanstva za vlagatelje znatno povečevati.

Po delnem začasnem prenehanju uporabe Sporazuma s Sklepom Sveta (EU) 2022/366 in v skladu s členom 8(2)(d), členom 8(3) in (6) Uredbe (EU) 2018/1806 je Komisija ugotovila, da podelitev državljanstva s strani Vanuatuja v okviru njegovih shem državljanstva za vlagatelje pomeni povečano tveganje za notranjo varnost in javni red držav članic ter da je potrebno ukrepanje. Na podlagi člena 8(6)(a) Uredbe (EU) 2018/1806 je bila sprejeta Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/693 o začasnem zadržanju izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja, ki se uporablja od 4. maja 2022 do 3. februarja 2023[2], in sicer v zvezi z imetniki navadnih potnih listov, ki jih je Vanuatu izdal po 25. maju 2015.

Po začetku veljavnosti začasnega zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja 4. maja 2022 in v skladu z zadnjim pododstavkom člena 8(6)(a) Uredbe (EU) 2018/1806 je Komisija začela okrepljen dialog z Vanuatujem, da bi popravila stanje, ki je privedlo do začasnega zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti.

---

[1] Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L 303, 28.11.2018, str. 39).

[2] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/693 z dne 27. aprila 2022 o začasnem zadržanju izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja (UL L 129, 3.5.2022, str. 18).

Na uvodnem sestanku tega dialoga, ki je potekal 12. maja 2022, sta se obe pogodbenici dogovorili, da bosta dosegli obojestransko zadovoljivo rešitev. Komisija je v ta namen predlagala organizacijo mesečnih tehničnih sestankov. Vanuatu se je strinjal, da bo imenoval sogovornika in o tem obvestil Komisijo, da bi nadaljevali nadaljnje tehnične sestanke. Vendar Vanuatu kljub opominom, ki jih je Komisija poslala 1. junija in 23. junija 2022, Komisiji ni predložil nobenih nadaljnjih kontaktov ali informacij.

Službe Komisije so septembra 2022 od predstavnikov Vanuatuja prejele najnovejše informacije o političnih razmerah v državi, pri čemer je bil parlament razpuščen 18. avgusta 2022, splošne volitve pa so razpisane za 13. oktober 2022. V zvezi s tem so predstavniki Vanuatuja pojasnili, da bo treba v zvezi z vsako odločitvijo o nadaljevanju dialoga s Komisijo počakati na rezultate splošnih volitev in oblikovanje nove vlade.

Vanuatu ni sprejel ukrepov za odpravo okoliščin, ki so privedle do začasnega zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti, zato še vedno obstaja povečano tveganje za notranjo varnost in javni red držav članic. Hkrati Komisija meni, da Vanuatu ne sodeluje v dialogu z Unijo. Zato meni, da je potrebno začasno prenehanje uporabe celotnega Sporazuma.

Sklep Sveta (EU) 2022/366 bi bilo zato treba nadomestiti s sklepom Sveta o začasnem prenehanju uporabe celotnega Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje.

2022/0327 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o začasnem prenehanju uporabe celotnega Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2), točka (a), v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje[3] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je bil podpisan in se je začel začasno uporabljati 28. maja 2015[4] za lažje potovanje državljanov Vanuatuja v Unijo in potovanje državljanov Unije v Vanuatu.

(2) Sporazum temelji na skupni želji Unije in Vanuatuja po spodbujanju medosebnih stikov, krepitvi turizma in pospeševanju poslovanja med Unijo in Vanuatujem.

(3) V skladu s členom 8(4) Sporazuma lahko vsaka pogodbenica Sporazum v celoti ali delno začasno preneha uporabljati, zlasti zaradi varstva javnega reda in zaščite nacionalne varnosti. O odločitvi o začasnem prenehanju uporabe se uradno obvesti drugo pogodbenico najpozneje dva meseca pred načrtovanim začetkom veljavnosti odločitve. Če razlogi za to začasno prenehanje uporabe prenehajo obstajati, pogodbenica, ki je začasno prenehala uporabljati ta sporazum, o tem takoj obvesti drugo pogodbenico in ta sporazum ponovno začne uporabljati.

(4) Vanuatu upravlja sheme državljanstva za vlagatelje, v okviru katerih je državljanom drugih držav, ki v preteklosti niso bile povezane z Vanuatujem, podeljeval državljanstvo Vanuatuja in izdajal pozitivne odločitve o veliki večini vlog. Do marca 2021 je z zelo nizko stopnjo zavrnitve izdal več kot 10 500 potnih listov[5]. To vzbuja dvome glede zanesljivosti in potrebne skrbnosti pri varnostnem pregledu, ki ga izvajajo organi Vanuatuja.

(5) Poleg tega države izvora uspešnih prosilcev vključujejo nekatere države, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja Unije imeti vizume.

(6) V izmenjavah med Komisijo in organi Vanuatuja oktobra 2017, novembra 2019, junija 2020 in marca 2021 je Komisija izrazila resne pomisleke v zvezi z

[3] UL L 173, 3.7.2015, str. 48.

[4] Sklep Sveta (EU) 2015/1035 z dne 7. maja 2015 o podpisu Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 173, 3.7.2015, str. 46).

[5] Informacije, ki jih je 14. junija 2021 predložil urad Vanuatuja za potne liste.

Vanuatujevimi shemami državljanstva za vlagatelje, zlasti s podelitvijo državljanstva osebam, navedenim v Interpolovih podatkovnih zbirkah, odsotnostjo zahtev glede fizične prisotnosti ali prebivanja, kratkimi obdobji obdelave v okviru shem in pomanjkanjem sistematične izmenjave informacij z državami izvora ali preteklega glavnega prebivališča prosilcev, ter vlado Vanuatuja opozorila na možnost ponovne uvedbe vizumske obveznosti, če pomisleki ne bi bili obravnavani. Pojasnila Vanuatuja niso zadostovala za ublažitev teh pomislekov.

(7) Zato se je Sporazum s Sklepom Sveta (EU) 2022/366[6] delno prenehal uporabljati. Začasno prenehanje uporabe je omejeno na navadne potne liste, ki jih je Vanuatu izdal po 25. maju 2015, ko se je začelo število uspešnih prosilcev v okviru Vanuatujevih shem državljanstva za vlagatelje znatno povečevati.

(8) Čeprav se je Sporazum s Sklepom (EU) 2022/366 delno prenehal uporabljati, je bilo treba določiti tudi začasno prenehanje uporabe na ravni prava Unije.

(9) Zato je Komisija na podlagi Uredbe (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta[7] 27. aprila 2022 sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2022/693[8] o začasnem zadržanju izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja, ki so imetniki navadnih potnih listov, ki jih je izdal Vanuatu po 25. maju 2015, za obdobje devetih mesecev, ki se uporablja od 4. maja 2022 do 3. februarja 2023.

(10) Po začetku veljavnosti navedenega začasnega zadržanja v skladu z Uredbo (EU) 2018/1806 je Komisija začela okrepljen dialog z Vanuatujem, da bi odpravila okoliščine, ki so privedle do začasnega zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti.

(11) Ta dialog se je sicer začel 12. maja 2022, vendar Vanuatu v njem ni sodeloval na noben smiseln način. Zato v devetmesečnem obdobju, določenem z Izvedbeno uredbo (EU) 2022/693, ni bilo mogoče odpraviti okoliščin, ki so privedle do začasnega zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti.

(12) Sheme državljanstva za vlagatelje, ki jih upravlja Vanuatu, še naprej pomenijo povečano tveganje za notranjo varnost držav članic in izogibanje postopku Unije za izdajo vizuma za kratkoročno bivanje ter oceni s tem povezanih varnostnih in migracijskih tveganj. Ker Vanuatu ni sodeloval pri odpravi teh okoliščin, bi bilo treba Sklep (EU) 2022/366 razveljaviti in začasno prenehati uporabljati celotni Sporazum za vse državljane Vanuatuja.

(13) Ta sklep predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES[9] ne sodeluje; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja –

---

6 Sklep Sveta (EU) 2022/366 z dne 3. marca 2022 o delnem prenehanju uporabe Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje (UL L 69, 4.3.2022, str. 105).

7 Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L 303, 28.11.2018, str. 39).

8 Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/693 z dne 27. aprila 2022 o začasnem zadržanju izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Vanuatuja (UL L 129, 3.5.2022, str. 18).

9 Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Vanuatu o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje se od 4. februarja 2023 za državljane Vanuatuja začasno preneha uporabljati v celoti.

Člen 2

Sklep (EU) 2022/366 se razveljavi.

Člen 3

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik